

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

No5(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 130 sahifa,
1-may, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Maktabgacha ta'lim tashkiloti metodistining boshqaruv funksiyalari.....	10
<i>Qarshibayeva Dilfuza Xidirbayevna</i>	
Texnologik mashinalar va jihozlar ta'lim yo'nalishi talabalarida kasbiy kompetensiyani shakllantirishning pedagogik qonuniyatlari va metodologik tizimini ishlab chiqish	15
<i>Elmanov Abbas Begmat o'g'li, Mirzaumidov Asilbek Shuxratjonovich</i>	
Katta yoshdagi guruh bolalarida o'z-o'zini boshqarish qobiliyatini rivojlantirishda o'yinning roli	19
<i>Ergasheva Farangiz Umidjon qizi, Fayzullayev Sharipboy Nurillayevich</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida ekologik tafakkurni rivojlantirishning dolzarbligi.....	23
<i>Yaxshiboyeva Nargiza Rustamqulovna</i>	
Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida inson resurslarini boshqarishda muvozanatlashgan ko'rsatkichlar tizimidan foydalanishning nazariy asoslari	28
<i>Gulmira Jumanova</i>	
Nomoddiy madaniy merosning talaba-yoshlarni yuksak ma'naviyatli shaxs sifatida tarbiyalashdagi ahamiyati	33
<i>Erboyev Suxrob Abdusalomovich</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalar va ularda hissiy-irodaning shakllanishi	37
<i>Davlatova Zebo Haydarovna</i>	
Zamonaviy oilada avlodlararo munosabatlarning pedagogik-psixologik xususiyatlari	40
<i>Ochilova Farida Baxriddinovna</i>	
Maktab va oliy ta'lim muassasalarida qizlar kitobxonligini rivojlantirish metodlari	44
<i>Qo'chqarova Oysha Oltibayevna</i>	
Buyuk allomalar merosidan foydalanishning metodik holati va mavjud muammolari.....	48
<i>Sevara Mamatkarimova</i>	
Futbol o'yinida to'pga kalla bilan zarba berish.....	53
<i>Xolmaxmatov Boburjon Musurmon o'g'li</i>	
Использование современных инновационных методов в процессе обучения русскому языку в иноязычных группах высшего образовательного учреждения.....	56
<i>Курбанова Шаира Исмаиловна</i>	
Maktabgacha ta'lim mutaxassislarini tayyorlashda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish ...	60
<i>Kushakova Gulnora Egamkulovna, Muhammadiyeva Shaxzoda Sunnatilla qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda musiqa mashg'ulotlari orqali o'quvchilarning kreativ fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish metodlari	63
<i>Muminova Feruza Farxodovna</i>	
Alisher Navoiy merosining yoshlar ma'naviy-estetik tarbiyasidagi ahamiyati	70
<i>Qayumxo'jayev Botirxo'ja Ikromxo'ja o'g'li</i>	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida amaliy topshiriqlar orqali tayanch kompetensiyalarni shakllantirish metodikasini takomillashtirish	74
<i>Saidova Dilnoza Maripovna</i>	
К вопросу о классификации современной антиутопии.....	78
<i>Дмитрий Валерьевич Пупонин</i>	
Когнитивная гибкость как фактор психологического благополучия старшеклассников в период адаптации к новым образовательным требованиям	82
<i>Муксинова Динора Азаматовна</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida ingliz tilida ta'lim beruvchi professor-o'qituvchilarning kasbiy kompetentligini baholash: xalqaro tajribalar qiyosiy tahlili va O'zbekiston amaliyoti	87
<i>Baxtiyarova Muniba Ne'matjon qizi</i>	
Valeologik tarbiya asosida maktabgacha ta'lim tarbiyachilarini tayyorlashda innovatsion va raqamli yondashuvlar	92
<i>Berkinova Charos Islomovna</i>	

Grammatik tushunchalarni o'rgatish metodikasi.....	96
N. R. Masharipova	
Umumiy o'rta ta'lim tizimini takomillashtirish va o'quvchilar bilimini baholashda xorijiy tajribalardan foydalanish finlyandiya ta'lim tizimi misolida.....	99
Obidova Muqaddas Ro'ziqulovna	
The Difference Between Androgogy and Pedagogy.....	106
Pardayeva Aziza Rahmatilloevna	
Elektr mashinalari fanini o'qitishda raqamli ta'lim texnologiyalari.....	110
Shodiyeva Nozina Shuxrat qizi	
Umumta'lim maktablarida direktor o'rinbosarlarining aksiologik yondashuv asosida boshqaruv funksiyalari va vakolatlari hamda maktablarda ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish yo'llari.....	113
Toxirov Botirjon G'ofurjon o'g'li	
Ispan tili darslarida kommunikativ kompetensiyani shakllantirish usullari	119
Tursunqulov Sanjar Dilmurod o'g'li, Shukurullayeva Feruza Dilmurodovna	
Surxondaryo viloyatida yetishtiriladigan ingichka tolali paxta navlarining qo'llanilishi	124
Ubaydullayeva Komila Bozor qizi	
Bo'lajak tarbiyachilarda empatiya hissini shakllantirishning nazariy asosi	127
Xolmirzayeva Gulbahor Bahodirovna	

VALEOLOGIK TARBIYA ASOSIDA MAKTABGACHA TA'LIM TARBIYACHILARINI TAYYORLASHDA INNOVATSION VA RAQAMLI YONDASHUVLAR

Berkinova Charos Islomovna

JDPU, Maktabgacha ta'lim nazariyasi va metodikasi
kafedrası o'qituvchisi

ORCID:0009-0004-6394-2190

Annotatsiya: Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachilarini valeologik tarbiya asosida tayyorlashda innovatsion va raqamli texnologiyalarning o'ri tahlil qilinadi. Sog'lom turmush tarzini shakllantirish, bolalarning jismoniy va ruhiy salomatligini mustahkamlashda pedagoglarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish muhimligi yoritilgan. Shuningdek, zamonaviy raqamli vositalar yordamida ta'lim jarayonini tashkil etishning samarali usullari, interaktiv metodlar va masofaviy ta'lim imkoniyatlari ko'rib chiqilgan. Tadqiqot natijalariga ko'ra, innovatsion va raqamli yondashuvlar tarbiyachilarning valeologik kompetentligini oshirishda muhim omil hisoblanadi.

Kalit so'zlar: valeologiya, maktabgacha ta'lim, tarbiyachi, raqamli texnologiyalar, innovatsion yondashuv, sog'lom turmush tarzi, pedagogik kompetensiya, interaktiv metodlar, masofaviy ta'lim.

Abstract: This article analyzes the role of innovative and digital technologies in preparing preschool educators based on valeological education. The importance of developing a healthy lifestyle and enhancing teachers' professional competencies in strengthening children's physical and mental health is highlighted. In addition, effective methods of organizing the educational process using modern digital tools, interactive methods, and distance learning opportunities are considered. According to the research results, innovative and digital approaches are an important factor in improving the valeological competence of educators.

Key words: valeology, preschool education, educator, digital technologies, innovative approach, healthy lifestyle, pedagogical competence, interactive methods, distance learning.

Аннотация: В данной статье анализируется роль инновационных и цифровых технологий в подготовке воспитателей дошкольных образовательных организаций на основе valeологического воспитания. Освещается важность формирования здорового образа жизни, а также развития профессиональных компетенций педагогов в укреплении физического и психического здоровья детей. Кроме того, рассматриваются эффективные методы организации образовательного процесса с использованием современных цифровых средств, интерактивных методов и возможностей дистанционного обучения. По результатам исследования установлено, что инновационные и цифровые подходы являются важным фактором повышения valeологической компетентности воспитателей.

Ключевые слова: valeология, дошкольное образование, воспитатель, цифровые технологии, инновационный подход, здоровый образ жизни, педагогическая компетентность, интерактивные методы, дистанционное обучение.

KIRISH

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 19.07.2019 yildagi 605-sonli "Maktabgacha ta'lim sohasiga innovatsion yondashuvlarni joriy etish loyihalarini amalga oshirish uchun eksperimental maydonchalarni tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida" qarorida keltirib o'tilgan maktabgacha ta'limni tashkil etish sohasida ilg'or xorijiy tajribani, maktabgacha yoshdagi bolalarga ta'lim va tarbiya berish sohasida innovatsion usullar va samarali pedagogik amaliyotlarni o'rganish, davlat maktabgacha ta'lim tashkilotlari faoliyatiga jalb etish va joriy etish bo'yicha ishlarni doimiy asosda tashkil etish vazifalar ijrosini ta'minlash maktabgacha ta'lim sohasida eng yangi metodikalarni moslashtirish va ulardan samarali foydalanish, sog'lom va har tomonlama kamol topgan bolani voyaga yetkazish maqsad qilib qo'yilgan ^[1].

Hozirgi globallashuv va raqamli transformatsiya sharoitida inson salomatligini asrash va mustahkamlash muhim ijtimoiy masalalardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, maktabgacha yoshdagi bolalarda sog'lom turmush tarzini shakllantirish kelajak avlodning barkamol rivojlanishida muhim ahamiyat kasb etadi. Shu sababli maktabgacha ta'lim tashkilotlarida faoliyat yurituvchi tarbiyachilarni valeologik bilim va ko'nikmalar asosida tayyorlash dolzarb vazifalardan biridir. Valeologik tarbiya bolalarning jismoniy, ruhiy va ijtimoiy salomatligini ta'min-

lashga qaratilgan pedagogik jarayon bo'lib, u tarbiyachilardan yuqori darajadagi kasbiy tayyorgarlikni talab etadi [2].

Zamonaviy sharoitda esa bu jarayonni samarali tashkil etishda innovatsion va raqamli texnologiyalar muhim o'rin tutadi. Ta'limda raqamlashtirish shunchaki vaqtinchalik tendentsiya emas, balki butun ta'lim tizimini o'zgartirish muhim ahamiyat kasb etadi. Bu ayniqsa valeologik ta'lim kontekstida, ya'ni insonning yoshligidanoq sog'lig'ini saqlash, mustahkamlash va umumiy farovonlikka qaratilgan sohada dolzarbdir. O'smirlar va yoshlar orasida patologik holatlarning keskin ortib borishi munosabati bilan hozirgi kunda ularning sog'lig'ini ta'minlashga qaratilgan choralar ko'rilmoqda [3].

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Valeologik tarbiya va maktabgacha ta'lim tizimida pedagoglarni tayyorlash masalasi ko'plab mahalliy va xorijiy olimlar tomonidan keng o'rganilgan. Ushbu yo'nalishdagi ilmiy izlanishlar asosan uch asosiy yo'nalishga ajratiladi: valeologik tarbiya nazariyasi, pedagogik innovatsiyalar hamda raqamli texnologiyalar asosida ta'limni tashkil etish.

M.M. Judroning ilmiy tadqiqotlarida raqamli texnologiyalarni maktabgacha ta'lim tashkilotlarida qo'llash kuchli qiziqish uyg'otishi bolalarning uzluksiz rivojlanishini ta'minlashga yordam berishi, maktabgacha ta'lim va boshlang'ich maktab ta'limi o'rtasidagi uzluksizlikning muhimligini ta'kidlaydi. Bu ilmiy tadqiqotida mualliflar raqamli texnologiyalardan foydalanishga e'tibor qaratadilar chunki raqamli texnologiyalar maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyalanuvchilarini hamda maktab yoshidagi bolalarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalaydi [4].

T.A. Svatalova [5] maktabgacha ta'lim tarbiyachilarining o'qitishda raqamli texnologiyalardan foydalanishga tayyorligini o'rganadi. U tarbiyachilar orasida raqamli kompetensiya darajasi yetarli emasligini, bu esa tizimli o'qitish va kasbiy rivojlanishni talab qilishini ta'kidlaydi.

G.V.Yakovleva [6] nuqsonli maktabgacha yoshdagi bolalarni o'qitishda raqamli texnologiyalardan foydalanishni o'rganadi. Muallif texnologiya tuzatish va rivojlantirishning samarali vositasi bo'lishi mumkinligini, ammo moslashish va individual yondashuvni talab qilishini ta'kidlaydi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Valeologiya inson salomatligini saqlash va mustahkamlashga qaratilgan fan sifatida pedagogika bilan uzviy bog'liqdir. Maktabgacha ta'lim tizimida valeologik tarbiya bolalarga sog'lom turmush tarzini o'rgatish, gigiyenik ko'nikmalarni shakllantirish va jismoniy faollikni rivojlantirishni nazarda tutadi. Tarbiyachilar esa ushbu jarayonni tashkil etuvchi asosiy subyekt bo'lib, ular quyidagi kompetensiyalarga ega bo'lishi lozim [3]:

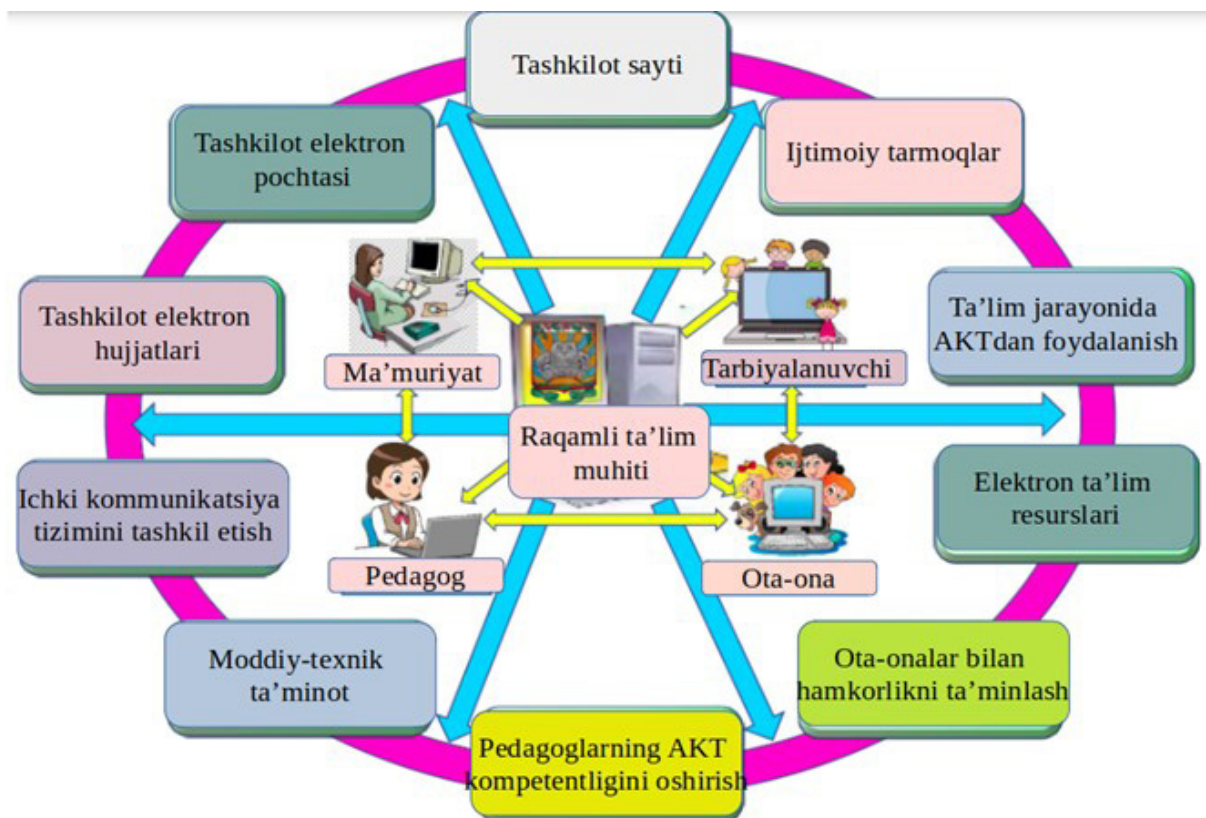

1-rasm: Valeologik tarbiya asosidagi kompetentlik

So'nggi yillarda raqamli ta'lim platformalari xususan, Moodle va Google Classroom kabi tizimlar orqali pedagoglarni masofaviy tayyorlash imkoniyatlari kengaygani ilmiy adabiyotlarda qayd etilgan. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, raqamli vositalar o'qitish jarayonini individuallashtirish, vizuallashtirish va monitoring qilish imkonini beradi. Valeologik tarbiya asosida maktabgacha ta'lim tarbiyachilarini tayyorlashda maktabgacha ta'lim tashkilotida tarbiyachilar tarbiyalanuvchilarning ota-onalari bilan xamkorlik qilishda quyidagi bilim, ko'nikma va malaka tajribasiga ega bo'lishi kerak [7].

Birinchi navbatda maktabgacha ta'lim tarbiyachilari masofaviy ta'lim bo'yicha tajribaga ega (rasmiy veb-sayt va ijtimoiy tarmoqlarda o'quv materiallarini joylashtirish, video darslar orqali masofaviy ta'limni ta'minlash, videokonferensiya ilovalari orqali onlayn uchrashuvlar va ota-onalar va o'qituvchilar konferensiyalari, konferensiyalar va webinarlar o'tkazish).

Ikkinchi navbatda tarbiyalanuvchilarning ota-onalari bilan raqamli ravishda o'zaro aloqani ta'minlash (mavjud va ommabop ijtimoiy media platformalarida ota-onalar, o'qituvchilar, mutaxassislar va bolalar bog'chasi ma'muriyatining qo'shma guruhlarini yaratish).

2-rasm: Maktabgacha ta'lim tarbiyalanuvchilari hamda ota-onalar o'rtasidagi raqamli aloqa

Uchinchidan "Raqamli ta'lim muhiti" loyihasi maktabgacha ta'lim muassasasida ta'limda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini rivojlantirish uchun sharoit yaratishga va ta'lim jarayonining barcha ishtirokchilari jalb qilinadigan va o'zaro bog'langan ta'lim muassasasi uchun yagona axborot makonini tashkil etishga qaratilgan. Maktabgacha ta'limning davlat ta'lim standartiga muvofiq asosiy va qo'shimcha ta'lim dasturlari doirasida ish dasturlarini amalga oshirish uchun raqamli ta'lim resurslari bilan o'quv-uslubiy to'plamlar ishlab chiqiladi va maktabgacha ta'lim muassasalari, shu jumladan nuqsonli bolalar uchun yangi raqamli uskunalar bilan yangilanadi.

XULOSA

Maktabgacha ta'lim tizimida valeologik tarbiya asosida tarbiyachilarni tayyorlash bugungi kunning dolzarb masalalaridan biridir. Innovatsion va raqamli yondashuvlardan foydalanish ushbu jarayon samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Zamonaviy pedagog tarbiyachilar nafaqat nazariy bilimlarga, balki raqamli kompetensiyalarga ham ega bo'lishi zarur. Bu esa kelajak avlodning sog'lom, barkamol va har tomonlama rivojlangan shaxs bo'lib voyaga yetishiga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 19.07.2019 yildagi 605-sonli "Maktabgacha ta'lim sohasiga innovatsion yondashuvlarni joriy etish loyihalarini amalga oshirish uchun eksperimental maydonchalarni tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida" qarori <https://lex.uz/docs/-4430934>
2. Berkinova Charos Islomovna Bo'lajak maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachilarida valeologik tarbiyaning nazariy asoslari Ilm-fan va texnologiyalar. 2026 №3 (1)

3. Berkinova Charos Islomovna Bo'lajak maktabgacha talim tashkilotlari tarbiyachilarini valeologik tarbiya berishga tayyorlashning raqamli texnologiyalari Kasb-hunar ta'limi №9, 2023
4. Жудро, М. М. Формирование профессиональной компетентности воспитателя дошкольного образования по использованию цифровых технологий в гражданском и патриотическом воспитании детей дошкольного возраста / М. М. Жудро, Ю. С. Сухан, В. М. Коваленко // Образование в Орловской области. – 2022. – № 4. – С. 38-43. – EDN BQNNGM.
5. Сваталова, Т. А. Исследование готовности педагогов дошкольного образования к использованию цифровых технологий в педагогической деятельности / Т. А. Сваталова // Научное обеспечение системы повышения квалификации кадров. – 2021. – № 1(46). – С. 38-44. – EDN ULBJMV.
6. Яковлева, Г. В. Использование цифровых технологий в образовании детей дошкольного возраста с ограниченными возможностями здоровья / Г. В. Яковлева // Воспитание и обучение детей с нарушениями развития. – 2021. – № 3. – С. 62-68. – DOI 10.47639/2074-4986_2021_3_62. – EDN SAKADD.
7. Шульц Ю.В. Проект "Цифровая образовательная среда в ДООУ" 2021-2025гг. <https://ulybka18neru.edusite.ru/r366aa1.html>
8. Анцыгина, Г. Г. Погружение в современные профессии через STEAM-образование с использованием цифровых технологий как форма преемственности дошкольного и начального школьного образования / Г. Г. Анцыгина // Преемственность в образовании. – 2021. – № 29(8). – С. 24-30. – EDN UWGXMH. 9. Борзунов, И. В. Изменения ФГОС как часть государственного регулирования деятельностью учреждения высшего образования / И. В. Борзунов, В. В. Калицкая, Л. А. Степанова // Вестник Алтайской академии экономики и права. – 2023. – № 12-2. – С. 207- 213. – DOI 10.17513/vaael.3156. – EDN AAYIEN. 3. Гончарова, М. Н. Оценка развития рынка образовательных услуг регионов Уральского федерального округа /
9. М. Н. Гончарова, В. О. Дрей, А. Я. Шатрова // Российская экономика в условиях структурной трансформации : Сборник материалов Всероссийской научно-практической конференции, Новокузнецк, 02 июня 2023 года / Под общей редакцией Д.Н. Ганченко, О.А. Цвиркун. – Москва: Общество с ограниченной ответственностью "Актуальность.РФ", 2023. – С. 21-25. – EDN VUNFYN.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №5(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.